

CHƯƠNG IV: ẤN ĐỘ THỜI PHONG KIẾN

CHỦ ĐỀ:

SỰ PHÁT TRIỂN CỦA LỊCH SỬ VÀ NỀN VĂN HÓA ẤN ĐỘ

1. Thời kì các quốc gia đầu tiên

(Hướng dẫn đọc thêm)

2. Thời kì vương triều Gupta và sự phát triển của văn hóa truyền thống Ấn Độ

a. Thời kì vương triều Gupta

- Năm 319, vua Gupta thống nhất Ấn Độ, thành lập vương triều Gupta.
- Vương triều Gupta, Hậu Gupta và vương triều Harsha được gọi chung là thời kì Gupta (tồn tại từ thế kỉ IV đến thế kỉ thứ VII). Đây là thời kì định hình và phát triển của văn hóa truyền thống Ấn Độ.

b. Văn hóa truyền thống Ấn Độ

* Tôn giáo

- **Phật giáo:** ra đời vào thế kỉ VI trước Công Nguyên, ở phía Bắc Ấn Độ (Nepal). Người sáng lập là nhà hiền triết Siddhartha. Phật giáo phát triển mạnh dưới thời vua Asoka (thế kỉ III) và tiếp tục phát triển dưới thời Gupta.
- **Hindu giáo (Ấn Độ giáo):** bắt nguồn từ tín ngưỡng cổ xưa. Tôn thờ bốn vị thần tối cao: Thần Brahma (thần sáng tạo), Siva (thần hủy diệt), Visnu (thần bảo hộ) và Indra (thần sấm sét) → Mang đậm nét truyền thống văn hóa Ấn Độ.

Phật giáo Ấn Độ

Bộ ba Trimurti – Tam thần Ấn giáo

* Kiến trúc – điêu khắc: Gắn liền với tôn giáo.

- **Kiến trúc Phật giáo:** chùa hang thờ Phật mang phong cách độc đáo. Xuất hiện nhiều pho tượng Phật được tạc bằng đá và tạc trên đá rất sinh động.

- **Kiến trúc Hindu giáo:** xuất hiện nhiều ngôi đền đá đồ sộ, mang dáng vấp hình dạng chóp núi cùng với nhiều pho tượng thần thánh độc đáo.

Chùa hang Ajanta – di sản văn hóa lớn nhất ở Ấn Độ

* Chữ viết

- Xuất hiện từ rất sớm. Từ chữ đơn giản là Brahmi đã nâng lên thành hệ chữ Phạn – Sanskrit, được hoàn thiện vào thời Asoka.
- Dưới thời kì Gupta, chữ Phạn được dùng để khắc bia đá, viết văn tự và truyền bá văn học.

* Văn học: phát triển mạnh, mang tinh thần và triết lý Hindu giáo.

→ Thời kì vương triều Gupta đã hình thành nên bản sắc văn hóa truyền thống Ấn Độ, có giá trị vĩnh cửu, góp phần quan trọng vào sự phát triển của nền văn minh nhân loại. Văn hóa Ấn Độ được truyền bá ra bên ngoài và có nhiều ảnh hưởng sâu rộng ở khu vực Đông Nam Á.

3. Vương triều Hồi giáo Delhi (năm 1206-1526)

a. Sự thành lập

- Người Hồi giáo gốc Trung Á, đánh chiếm Ấn Độ, thành lập nên vương triều Hồi giáo Delhi, tồn tại 320 năm.

b. Chính sách cai trị

- Truyền bá và áp đặt Hồi giáo vào những cư dân theo Phật giáo và Hin-đu giáo.
- Thực hiện chính sách phân biệt sắc tộc và tôn giáo (giành ưu tiên về ruộng đất và địa vị cho người Hồi giáo gốc Trung Á).
- Xây dựng nhiều công trình kiến trúc mang đậm dấu ấn Hồi giáo.

c. Tác động, vị trí

- Tạo nên sự giao lưu văn hóa giữa phương Tây (Hồi giáo – Arab) và phương Đông (Hindu – Ấn giáo).
- Thế kỉ XIV, kinh đô Delhi trở thành “thành phố lớn nhất thế giới”.
- Hồi giáo được truyền bá vào góp phần làm phong phú thêm nền văn hóa Ấn Độ. Thương nhân Ấn Độ mang đạo Hồi đến làm sâu đậm hơn những ảnh hưởng của Hồi giáo ở khu vực Đông Nam Á.

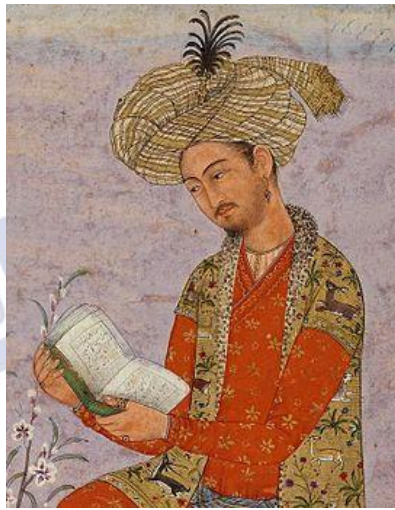
4. Vương triều Mogul (năm 1526-1707)

a. Sự thành lập

- Thế kỉ XV, vương triều Delhi suy yếu, một bộ phận dân Trung Á gốc Mông Cổ, (thủ lĩnh là Timur Lenk) đánh chiếm Ấn Độ, thành lập vương triều Hồi giáo Mogul đây là vương triều phong kiến cuối cùng trong lịch sử Ấn Độ.

Timur Leng

Babur

Akbar

b. Chính sách cai trị

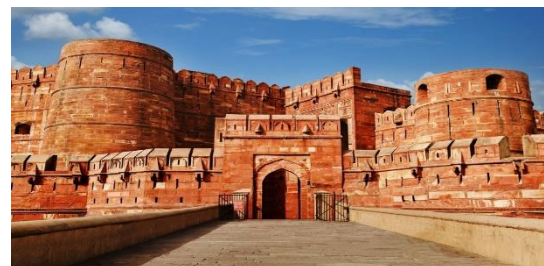
- Các vị vua thời kì đầu củng cố vương triều theo hướng “Ấn Độ hóa”.
- Đến thời vua Akbar (1556-1605) thi hành bốn chính sách tích cực:
  - + Xây dựng bộ máy chính quyền mạnh dựa trên sự liên kết quý tộc không phân biệt nguồn gốc Hồi giáo, Ấn giáo.
  - + Xây dựng khối hòa hợp dân tộc, hạn chế sự phân biệt sắc tộc và tôn giáo.
  - + Tiến hành đo đạc ruộng đất, định mức thuế hợp lí, thống nhất hệ thống cân đong và đo lường.
  - + Khuyến khích các hoạt động sáng tạo văn hóa, nghệ thuật.

c. Tác động, vị trí

- Xã hội Ấn Độ ổn định, kinh tế phát triển, văn hóa đạt được nhiều thành tựu, đất nước Ấn Độ ngày càng trở nên thịnh vượng. Akbar được xem như là một vị anh hùng dân tộc – đấng chí tôn Akbar.
- Các vua đời sau thi hành chính sách cai trị chuyên chế và độc đoán, bắt nhân dân đóng thuế và lao dịch nặng nề, xây dựng nhiều công trình kiến trúc đồ sộ khiến cho dân chúng bất mãn → Ấn Độ trở lại tình trạng khủng hoảng, chia rẽ. Nhân cơ hội đó, các nước tư bản phương Tây đi đầu là Bồ Đào Nha, Anh,... đã tìm cách xâm nhập vào lãnh thổ Ấn Độ.

Lăng Tajmahal

Lâu đài thành đỏ - Agra

